

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 4778/2018
21.05.2020. године
Београд

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Браниславе Апостоловић, председника већа, Бранислава Босиљковића, Бранке Дражић, Данијеле Николић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., СР ..., чији је пуномоћник Миодраг Васић, адвокат из ..., против тужених ББ из ... и ВВ из ..., СР ..., чији су пуномоћници Зоран Атељевић и Милан Атељевић, адвокати из ..., ради утврђења, одлучујући о ревизији тужиле изјављене против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3454/17 од 26.10.2017. године, у седници већа одржаној дана 21.05.2020. године, донео је

Р Е Ш Е Њ Е

НЕ ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиле изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3454/17 од 26.10.2017. године.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиле изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 3454/17 од 26.10.2017. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Првог основног суда у Београду П 7383/12 од 29.03.2013. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тражено да се утврди да тужилца има право својине са $\frac{1}{2}$ идеалног дела породичне стамбене зграде која се налази у улици ... број ... у ..., изграђене на основу решења о одобрењу за изградњу Одељења за комуналне и стамбене послове СО ... -бр. .../... од 30.05.1966. године и решења Одељења за комуналне и грађевинске послове СО ... УП.04/1 број .../...-... од 07.05.1970. године, којим је продужена важност дозволе за изградњу на тада новоформираној урбанистичкој парцели број, која урбанистичка парцела се сада састоји од делова кп. .../..., .../... и .../... КО ..., што су тужени дужни признати и трпети да тужилца ово своје право својине са $\frac{1}{2}$ упише у јавну књигу о стварним правима на непокртностима када за то буду испуњени законски услови, те да се обавезу тужени да тужилци предају сву државину предметне породичне стамбене зграде и омогуће њено коришћење сразмерно овако утврђеном сувласничком уделу. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилце за накнаду трошкова спора.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 3454/17 од 26.10.2017. године, ставом првим изреке, одбијена је жалба тужиле као неоснована и потврђена пресуда Првог основног суда у Београду П 7383/12 од 29.03.2013. године. Ставом другим изреке, обавезана је тужилца да туженима солидарно накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 70.000,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилца је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права, са предлогом да се ревизија сматра изузетно дозвољеном на основу члана 404. ЗПП, ради разматрања правних питања у интересу равноправности грађана и уједначавања судске праксе.

Према одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11, 49/13-Ус, 74/13-Ус, 55/14, 87/18- у даљем тексту: ЗПП), ревизија је изузетно дозвољена због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно да се размотре правна питања од општег интереса или правна питања у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и ако је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). О дозвољености и основаности ревизије из става 1. овог члана одлучује Врховни касациони суд у већу од пет судија (став 2.).

По оцени Врховног касационог суда, услови за примену института посебне ревизије из члана 404. ЗПП нису испуњени. Не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, односно за новим тумачењем права у погледу начина стицања права својине на непокретности сопственом изградњом и примене члана 22. став 1. Закона о основама својинскоправних односа, којим је прописано да лице које од свог материјала својим радом изради нову ствар стиче право својине на ту ствар. У конкретној правној ствари, применом наведене законске одредбе, одбијен је тужбени захтев којим је тужилца тражила да се утврди њено право својине са $\frac{1}{2}$ удела на новосаграђеној породичној стамбеној згради јер је утврђено да су зграду изградили у браку тужени сопственим радом и средствима, без обзира што је тужилца један од инвеститора по издатом одобрењу за градњу. О праву тужиле одлучено је правилном применом материјалног права које је засновано на примени и тумачењу које је у складу са правним схватањима израженим кроз бројне судске одлуке. Правна питања која су се у вези примене одредаба Закона о основама својинскоправних односа и Закона о планирању и изградњи поставила у овој парници и на које указује тужилца у ревизији, односе се на конкретне чињенице и околности овог случаја а не на јединствену примену закона која треба да допринесе правној сигурности и уједначавању судске праксе. Уз ревизију нису приложене правноснажне судске одлуке којима је на другачији начин одлучено у истој или сличној чињенично правној ситуацији, чиме би евентуално била оправдана потреба за уједначавањем судске праксе.

Испитујући дозвољеност ревизије у смислу члана 410. члан 2. тачка 5. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да ревизија тужиле није дозвољена.

Према новелираној одредби члана 403. став 3. ЗПП, ревизија није дозвољена у имовинскоправним споровима ако вредност предмета спора побијаног дела не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе.

Одредбом члана 23. став 3. Закона о изменама и допунама Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 55/14), прописано је да је ревизија дозвољена у свим поступцима у којима вредност предмета спора побијаног дела прелази динарску противвредност од 40.000 евра, односно 100.000 евра у привредним споровима, по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, а који нису правноснажно решени до дана ступања на снагу овог закона. Чланом 33. став 1. ЗПП прописано је да ако се тужбени захтев не односи на новчани износ, а тужилац у тужби наведе да пристаје да уместо испуњења тог захтева прими одређени новчани износ, као вредност предмета спора узме се тај износ, а ставом другим овог члана, да је у другим случајевима, ако се тужбени захтев не односи на новчани износ, меродавна вредност предмета спора коју је тужилац означио у тужби.

Тужба у овој правној ствари ради утврђења права својине на непокретности поднета је 11.11.1992. године. Вредност предмета спора означена у тужби је 1.000.000,00 динара. На дан подношења тужбе вредност 1 немачке марке (DM) износила је 600,00 динара, што значи да је вредност предмета спора на тај дан износила 1.666,66 немачких марака (DM). Како је ова валута престала да важи увођењем евра као званичне валуте Европске уније 01.01.2002.године, у односу 1 евро = 1,95583 DM, вредност предмета спора износи 852,15 евра.

Како вредност предмета спора не прелази динарску противвредност 40.000 евра по средњем курсу Народне банке Србије на дан подношења тужбе, то ревизија тужиље није дозвољена на основу члана 403. став 3. ЗПП.

Цењени су наводи ревизије којима се указује да је у овом спору Врховни касациони суд решењем Рев 1457/2015 од 15.12.2016. године, већ мериторно одлучивао о ревизији тужених изјављеној против раније донете другостепене пресуде и да стога на исти начин мора одлучивати и о поднетој ревизији тужиље, ради обезбеђивања јединствене судске примене права и једнакости странака у судском поступку у смислу члана 31. Закона о уређењу судова. Међутим, Врховни касациони суд налази да су ови наводи без утицаја на другачију одлуку јер се не ради о истој процесној ситуацији. Наиме, одредбом члана 403. став 2. тачка 1 - 3. ЗПП, прописано је да је ревизија увек дозвољена ако је: то посебним законом прописано, другостепени суд преиначио пресуду и одлучио о захтевима странака, другостепени суд усвојио жалбу, укинуо пресуду и одлучио о захтевима странака. О претходно изјављеној ревизији Врховни касациони суд је одлучивао као о дозвољеној јер је изјављена против другостепене пресуде којом је првостепена пресуда била преиначена. У овом случају ревизија није дозвољена, јер то није прописано посебним законом нити је другостепени суд донео неку од одлука из тачке 2. и 3. наведене законске одредбе, већ је жалбу тужиље изјављену против првостепене пресуде одбио и потврдио првостепену пресуду, па је за оцену дозвољености ревизије једино меродавна означена вредност предмета спора.

Са изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 413. ЗПП одлучио као у ставу другом изреке.

**Председник већа - судија
Бранислава Апостоловић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић